

ZOMBOR és VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Félsz. évre 8 frt. — Félévre 4 frt. — Negyedévre 2 frt.
Néptanáknak egész évre 6 frt. — Félévre 3 frt. — Negyedévre 1.50.
Egyes számú ára 10 kr.

Felolós szerkesztő:

Dr. Molnár Gyula.

Megjelenik hetenként kétszer: **vasárnap és csütörtökön.**

Szerkesztőség: **Gromon- és Zrinyi-utca sarkán.**

Kiadóhivatal: **Csendes-utca OLÁH-féle ház.**

Politika a kaszinóban.

A zombori polgári kaszinóban a helyb. kormány-párt élén, a főispánnal, fölülte gyakran tart ártatlan titulus bibendik alatt politikai banquetteket, melyeknek ezélya a zombori ellenzéki érületű polgárságot a mame-luk-táborba esalni át.

Jelosen ök lévén a helyzet urai, ök képviselvén a politikai hatóságok fejeit, — visszaélve állásuk tekintélyével, arra kényszerítik a kaszinó tagjait, hogy politikai tendenciákkal bíró fölköszöntőiket meghallgassák, s eltűrjék annak látszatát, mintha Zomborban más párt nem is léteznék.

Legutóbb a kaszinóban az új tisztviselők tiszteletére tartott ilyen politikai banquette, melyen főispán, alispán, mint kaszinói elnök, Koczkar Zsigmond orsz. képviselő — s a megyei s városi tisztviselői kar, — mint muszaj-kormány-párt jelent meg, s ott voltak a kaszinó tagjai, kiknek tekintélyes része, — még a tisztviselők egyik-másika is ellenzéki érületű.

Magyei s városi főispánunk nem rendelkezvén politikai tapintattal, fölköszöntőjében erősen hangsúlyozta ez alkalommal, hogy a kormány-párti Koczkar Zsigmond megválasztatása a zombori polgárság jó z a n politikájának kifolyása. Ennek révén eredt meg azután a politikai toasztok özöne, melyek megyei s városi tisztviselők által tartattak, s természetesen a kormány-párt dícsőségét, annak pártvezéreit és ugy a párt, mint vezetői esalhatatlanságát éltették s méltatták.

Mondanunk sem kell, hogy a zombori ellenzék ezen — már-már toladó egymásutánban jelentkező politikai banquette-eket teljesen ignornálja, s velük szemben állást elfoglalni szükségesnek nem tartotta.

Az ellenzék pártvezérei ilyen banquette-eken részt nem vesznek, s átengedik a tért a helyzet urainak, kik állásuknál fogva erkölcsi bátorság nélkül s bosszanthatják az ellenzéki érületű polgárságot.

Nem volna lehetetlen a politizálás e módját lehetlenné tenni. Csak egyszer kellene az ellenzéki polgárságnak tekintélyes számban egy ily banquetten részt

venni, csak egyszer kellene a kormány-párti dikeziókat ellenzéki szónoklatokkal fűszerezni, s vagy abban hagynák ezek a jó urak a neutrális-téren való korteskedéseiket, vagy pedig oly botrány származnék belőle, a milyen nem válnék a főispán ur dícsőségére.

Mielőtt azonban ily retorsióval élnék, figyelmeztetjük az irányadó egyéneket, gondolják meg kissé a dolgot, — hová fog ez vezetni? A kaszinó nem politikai egyesület, oda se kormány-párti, se ellenzéki érületet bevinni nem tanácsos. Egyik épúgy szétbomlaszthatja a polgárság összetartó elemét, mint a másik.

S nem tagadhatja a főispán ur, se mame-lukjai, hogy az ő toasztjának sinos több létjoga, mint mindenki másénak.

Vajjon mit szolt volna ahhoz a nemes társaság, ha a polgárság józanságára hivatkozó főispáni toaszt után egy paprikás és bor gözére hivatkozó toaszt jelezte volna a zombori kormány-párt diadalát?

Lehurrogathatja vala a toasztot, mig többségben van ott, de a lefolyt képviselőválasztás megmutatta, hogy egy kaszinói banquetten az ellenzék is megjelenhetnék oly nagy számban, mely a lehurrogatásnak elejét vehetné.

S ily botrányok okozójával senki más tekinthető nem lenne, mint éppen a politikai főfővezér, a főispán, a ki midőn dícséri a polgárság jó z a n s á g á t, elfeledkezik arról, hogy győzedelmes pártja hetek-hónapokon át evetivott s éppen nem volt jó z a n, ellenben az ellenzék józanul, higgadtan túrta a korteskedést, s mégis nagy számban állott az urnák elé. Ily körülmények között a polgárság jó z a n s á g á t emlegetni legalább is politikai tapintatlanság.

A kormány győzedelme hajszalban függött. Ezt beismeri minden jó z a n ember Zomborban, s mégis tény az, hogy a kormány-párt volt az etető-itató, holott most a főispán jó z a n s á g n a k akarja a győzelmet betudni.

Fölülte sértő eljárás az, mert mindazok, kik ellenzéki érületet dokumentáltak a lefolyt képviselőválasztás alkalmával, a főispán ur szavai szerint józanok nem voltak, józanok csak a kormány-pártiak lettek volna. Sza-

bad egy kaszinói banquette-en ily toasztokat eregetni? Ildomoság ez? tapintat ez?

Voltak ellenzéki érületű egyének, a kik e toaszt fölött megbotránkoztak s hogy ellenében felszólalás nem történt, ne tulajdonítsa a főispán ur se tekintheték, se szavai igazságának, hanem csak annak, hogy ő mint főispán, körülvéve annyi tisztviselőtől, a helyzetnek ura volt, a miben se virtus, se érdem nincs. Ellenben az, hogy visszaél állásával, visszaél a helyzetével, politikát visz be a kaszinóba, oly kvalifikálhatatlan eljárás, minőt tőle el nem vár ura s paracsolója, — Tisza Kálmán.

Nem élünk retorsióval.

Nem tartjuk veszedelmesnek a kaszinói politizálást, ha mindjárt beismerjük is, hogy mélyen sérti ellenzéki érületünket.

Majd megmutatja a jövő, hogy mit ért ez a neutrális térre vitt korteskedés?

Majd megkérdezzük még alkalom adtán a főispán urtól, hogy melyik párt a józan? Ezuttal a kaszinói polgárságot csak figyelmeztetjük, hogy ne hagyja magát a főispáni toasztól megzavartatni.

Van a fővárosban is kaszinó, melynek Schéchényilakomája az ország mágnessait gyűjté össze, s ott volt a főispánok retgettet ura Tisza Kálmán is. Ezen a kaszinói lakomán szintén tartattak toasztok, s aligha fogja a mi főispánunk kétségbevonni, hogy gr. Károlyi István toasztja ne lett volna jó z a n.

Pedig ez a toaszt a többi közt így szolt:

Midőn elhatároztam magamban, — engedve barátaim felszólításának, — hogy kezembe vegyem Széchényii István serlegét, ez elhatározás pillanatában jól tudtam, hogy elmondandó szavaim nem maradnak meg terem négy fala között; de kirepülnek innen, és meg fognak bíraltatni, éppúgy a paloták, mint a legszerényebb kunyhók lakói által. S ha a tudat daczára megmaradtam mégis feltett szándékomnál, legyenek meggyőződés, uraim, hogy egy magasztos indoknak engedtem csak, s ez indok: honfiai kötelességem teljesítése volt. Magyarország erkölcsi képeről kell szólnom.

Haladtunk, mint már mondtam, sokban; okultunk, javultunk, mávelöltünk, de létezik, fájdalom, egy ráncz — un plé, mint a francia nevezni szokta, — mely feltűnik, kell, hogy feltűnjék min-

A „Zombor és Vidéke“ tárczája.

Az én hitem.

Van énnekem hitem, mert azt hiszem,
Hogy a megtestesült jószág te vagy,
Hogy benned mindaz megtestézve van,
A mi magasztos, fenkölt, a mi nagy.
Hiszem: te vagy az álmódott tokély,
Költő ábrándja, hogyha hőst terem,
Hiszem a láthatatlant odafonn,
Mert benned látható az idelent.

Hiszem: hogy nem véletlen, a mi vagy,
Hogy tudatosság lakja lelkedet;
Hogy szóban, tettben téged egyaránt
Egy kijelölt ösvényen az vezet.
Te örökös igazság, mely soha
Más nem lehet, mindig csak egy — magad,
Melyet nem ingat meg a szenvedély,
S nem csüggeszt a kétségess pillanat.

Hiszem: te vagy a női büszkeség,
Mely fellegvárként daczozal néz alá.
Nines oly merész, ki közelebe jó,
S nines ki erővel meghajlitaná;
A büszkeség, melyet csodálni kell,
Mert fonszéges s egyuttal egyszerű.
Ez az, minek készséggel hódolunk,
Mert melegít, mint napfényes derü.

Hiszem: a női hűség is te vagy,
Hűség, melyet érzelem alkotott,
Mely helyzettel nem alkuszik soha,
Es nem kutatja mit, miért adott?

A csalfa föltételem nem ismeri,
Hogy hűtlenséget hűtelen legyen;
Hű, mert a hűség vele született,
Mert méltóságát őri szüntelen.

Hiszem: a véghetetlen szerelem
A te szivedből őstisztán fakad,
Mely ég örökké, mint a Vesta-láng,
S tán el se oltja végső pillanat.
Az a szerelem, mely a jók, dícsők
S a nagyok világát alkotta meg,
Mely kétkedőt a hitre megtanít . . .
A szerelem, — a melynek én hiszek!

Amaranth.

Az altiszti bálon.

— febr. 4-én. —

Persze, persze, ha minden bálról tárczában kellene referálni, úgy a „Z. és V.“ tárczarovata a farsangban kivétel nélkül báli tudósításokkal lenne kitöltve, anyai a bál. De hát néha-néha megjárja csak egy-két általános vonással változó rövidke kép is; és ez szerenese, különben a novellák, a vagy egyéb érdekes apró karcolatokkal élő „nyájias olvasó“ (minden olvasó „nyájias“ kivétel nélkül, még ha anyos is) ugyanesak kikéne a türelméből és rá szólna a redakcióna, hogy hát ő nem fog többé praenumerálni, mert neki nem kell a báli tudósítás, ő azt nem olvassa azon egyszerű okból, mert már túl van a bálózó életkoron, őt nem érdekli.

Hanem azért a sarzi-bálról megereszték egy kis tárczát (nem bugyellárist, mert azt már az utolsó piezuláng megeresztettem a bálon), ha mindjárt valamennyi nem bálózó 60 éves „nyájias“ olvasó kisasszony is összeszükszik ellenem; mert hát — mi tagadás — a sarzi-bál megeredmi, meg aztán a rendező hadfiak is megeredmi, hogy diadalm meg legyen örökite.

Bizony senki fia el nem tagadhata, hogy katonák rendezték

a bált; mert hiszen a terem tele volt fegyverrel, dobbal, kürttel, magyar és osztrák zászlóval és több effle jelvényvel. A belépőnek szemébe ötlött azonnal a nagyterem tulso oldalán lévő hatalmas kétfajú sas; úgy öltögette nyelvét, mintha a muszka hadseroggal kaczerkódnék, pedig az ártatlan madár csak egyszerű esákokokár-dákból volt összeállítva mozaikszerűen. Hanem azután az ellenkező oldalon is díszlet ám a hatalmas magyar pajzs az ő hármas hegyével, folyóival és kettős keresztjével. És még mondia valaki, hogy ninesen meg az igaz baráti szeretet a két hadtest között! Olyan szépen megfér egymással a piros-fehér-zöld és a fekete-sárga zászló még a gyertyatartók díszén is, mintha ikertestvér lenne. Aztán a tánczrendes se veszett ám össze a német nyelv a magyarral. Az igaz, hogy pompás tánczrendek is voltak azok! Készakarva mondom tánczrendek, mert háromféle is volt: könyvalakú szines virágképpel, dobos ábrázoló kisebb alakban, továbbá egyszerűbb kiállítású, de szintén igen esinos (utóbbi kétféle alakban férfiak számára.)

Bálanya is volt mind két hadsergő részére külön, vagy is inkább kettő közösen mindkettőnek.

Br. Bibráné és Pacherné ő nagyságai voltak szivesek e tisztet viselni, a kiknek díszesen kiállított pályó szerű hely állott rendelkezésre.

Körülötte, meg mint valami istennök trónját, kedves kis angyalok álltak körül. Elragadó kép volt.

Hanem a mikor a talpalávaló lehangzott a karzatról, ugyanesak tánczra kerekedtek valamennyien! csak, hogy — kétség kívül a rendezőség érdemének és a siker nagyságának kell betudnom ezt is — annyian jártak, hogy a tyúkszemek és cipőtalpak való-ságos orosz-osztrák-magyar háborút vityak. (Szerensemre nem szoktattam tyúkszemeket cvizkerhez, vagy monoklihoz). Denique mégis tánczoltunk; a tour-tánczokban minden harmadik lépésnél pihenőt tartottunk, a esárdásban nem voltunk képesek forogni, a négyesben, daczára annak, hogy két colonne-ban jártuk, szorongtunk, és így tovább.

Sokan voltak s voltunk (t. i. nők és mi férfiak), hanem azért

den magyar polgár szeme előtt s ez: a magyar jellemnek egy új, a régihez nem jól illő vonása.

Közönséges szemekkel nézzük, hogy hozzá nyulnak ahhoz, a mihez nyulni tilja a becsület; birtokközösséget képeznek gyakran ott, hol az egyedüli tulajdonjog az államot, az árvákat és az egyházat illeti; látjuk azt is, hogy nem különböztetik meg gyakran elég lelkimerően a kezelést az elkezeléstől, a haszonélvezést az eladástól stb.

Amint állítok, azt nem egy ellenzéki pártmber mondja, de én és pedig a legtisztább lelkiismerettel, mert érzem, és szentül tudom, hogyha valaha, úgy ebben a pillanatban hű és őszinte tolmácsa vagyok nemzetem érzelmeinek, az imént említettek feletti sajnálatának és megítélésének. És bizony tudom, hogy ha a helyen ma Széchenyi István gróf állna, nálammal bizonyára több joggal, de erősebb kitételekben fejezné ki a történetek feletti rossz-szállását.

Ez az a hely, uraim, ez az a nap, amely helyen és amely napon ösztönés és a haza érdekében kell szólni.

Nem politika ez, nem támadás, ez egyszerűen csak konstatálás a nemzeti jellem egy kivívásának, és hogy rövid legyen, megmondom az okát annak, miért hogy e hiba lábra kapva, ennyire terjedhetett; megmondom a módját is, a mely által az megszüntethető.

Az ok: a gyengeség, az elnézés, az engedékenység és főleg a személyes tekintetek.

A megszüntetés módja: az erély, a szigor, a kérielhetetlen igazsághozatal a jövőre, és főleg a konnaksziók tekintetbe nem vétele.

Bárki legyen is a koesis, a kire a gyeplők bízának, a feladata első sorban nem arra ügyelni, hogy le ne essék a bakról, de azokra, a kik a gyeplőt rábírták. Ha lovai nem biztosak, ha kirugnak a hámból, el velük! Hala az égnek, van még Magyarországon sok becsületes ember.

Ezt a tosztot gr. Károlyi István az ország színe-javára előlmondotta s ebben van anynyi vád a kormány politikája ellen, hogy jogosan ellenezhetjük azt, s nincs jogában semmiféle főispánnak azt mondani, hogy a kormánypárti ember jónak, ellenben az ellenzéki nem jónak.

Visszautasítjuk tehát azt a felfogást, mely a zombori kormánypárt diadalát a polgárság józanságának tudja be, s megmaradunk azon meggyőződésünk mellett, hogy e győzelem kivívásában a nem jónak elemek szerezték legtöbb érdemet, valamint Tisza Kálmán politikáját is — így mondta gr. Károlyi — „a gyengeség, az elnézés, az engedékenység és főleg a személyes tekintetek” vezeték.

E politikának hiába akarnak a főispánok polgári kaszinói tisztviselők tiszteletére rendezett banquetten propagandát csinálni.

Megkondult a harang.

Harangoznak a vihar elős és harangoznak a béke-ünnepére. A vészharang zúgásából nagyon sokszor kiser a legbánsatosabb békevágy és a béke diadalában nem ritkán oly erősen szól a harang, mintha a valóságos háború csatájára zúgna. Midőn a berlini, bécsi és budapesti hivatalos lapok az 1879. október 7-én kötött német-osztrák-magyar szövetséget késő délután egyszerre és

négyes tánczosnóhoz nehezen lehetett ám jutni. — Egyik tánczosnó — mert még is csak juttattak az éjélek nekem is, szerencsésen későn érkezettek, egyet az ő küldöttéikből, — tizenhárom négyesre volt már elfoglalva; én ezekben a hármás számot követtem; harmadik és tizenharmadik volt az enyém. De arról én már megint nem tehetek, hogy a tánczrendben csak négy quadrill volt a „Vorschrift.” (Az ötödik nem volt „vorschriftmassig”) Ergo a többi csak „elméletben” volt meg, „praxisban” elmaradt egy jobb időre.

Csárdásból kijutott bőven. Nem esoda, nem egy fekete-sarga színosra „munder” alatt is igazi magyar szív dobog; valamennyi járta oly tüzesen, mint a parancsolat.

Persze, hogy a szüőra előtti részben a walzer volt az uralkodó táncz, de a szüőra után usque ad primam lucem (a mi bizony reggeli 7 órákor következett be) annál inkább járta a csárdás még pedig megújítva nem egyszer.

A szüőra a pihenés és — — a prózái gyomoré volt. Hogy asztalhoz sokan nem jutottak, az valami természetes, oly sokan kerestek menedéket ott a táncz fardalmán után.

A hölgy koszorú virágait csak kivonatossan adhatom, mert kérem, szálanként megnevezni azokat, fizikai lehetetlenség, leginkább az apró kis rozsabimbokat, néfedjes, gyöngyvirág és egyéb szálakat szedegetlen elő, da a teljesen kifosztott (hanem azért még nem hervadó) virágokat is jónak látam kiválasztani.

Ime: Aekermann Anna, Antunovics Teréz, Baranyai Ferencné, Ban novárok, Dampfinger Sárota, Frank Cziza, Grommilovits Mariska, Hippich Klára, Husveth Károlyné, Keszárky Ilonka, Krizmanits Vilma, Kovácsné, Kovácsovits Viktoria, Kiss Anna, Koch Szeréna, Kaufmann Zelma, Matzitz Gusztávné, Matzitz Mariska, Morgensterné, Markovits Mariska, Mihályovits Sándorka, Matyasovszky Dezsőné, Matyasovszki Emilné, Neufeld-Otterné, Pekánovits, Petráni Sándorné, Popovits Istvánné, Puskás Mária, Rigyesky nővérek, Schlererné, Stánsky Katica, Stöbher nővérek, Szabó Terka, Szemesné, Toti Karolin, Valient Emma.

Lehet, hogy elvémhez képest nem feleltem meg feladatomnak, hátha melőzetem valakit, s ha igen, reméltem megbocsát, hiszen majd csak találkoznunk még Philipinnel.

Pikrates.

egész váratlanul közzétették, ez által oly erősen rántották meg a békeharang kötelét, hogy a meglepett hallgatóságnál az első érzelmi hatás megdöbbenő volt s még ez órában is sokan vannak, a kik nem tudják, vajjon örvendetes avagy kínos volt-e a megdöbbenés, mely a hivatalos lap pénteki, február 3-iki renkívüli kiadásának megjelenésével tagjaikba szállt.

Az 1888. évi február havának 3. napja minden esetre világtörténelmi jelentőségű emlékezetes nap lesz, a lázbeszéd kontinens ereiben és idegeiben évek óta lap-pangó krízis mindenesetre tetőpontjára, azon forduló ponthoz jutottak, a hol a háború és béke, élet és halál feletti végelhatározásnak gyorsan, föltartóztatlanul be-következnie kell.

Nem magában a szövetségi okmányban, hanem annak hirtelen, nemesak az eddig követett szokással, hanem még magának a szerződésnek III. szakaszával is ellenkező közzétételében van jelentősége, sulyereje a történelmi jelenségnek, mely ma az egész művelt világot foglalkoztatja, az egész földkerekségen a leghehetőbb megfontolás és megbeszélés tárgyát képezi.

Az, hogy a szövetségi tisztán védelmi s hogy éppen ezért főleg és első sorban a tartós támadási deliriumoktól izgatott páruszszizmus támadó áhítózásai ellen van irányozva, meglehetősen általánosn tudva volt ezelőtt is, valamint arra nézve sem volt kétely, hogy sem Németország, sem az osztrák-magyar monarchia zsákmányra nem vágytak; hiszen csak a legközelebbi mult szombaton jelentette ki a képzeltető legkétségtelembebb s leg-határozottabb alakban a magyar miniszterelnök Hely és Pörczel interpellációjára adott válaszában, hogy Ausztria-Magyarország területnagyoobbításra egy irányban sem törekszik.

Az is meglehetősen általánosn ismert volt Bismarck hercege, valamint Kálnoky gróf és Tisza Kálmán sokszoros nyilatkozatai folytán és különösen a „Pester Correspondenz” ismételtén kifejtette s világosan körülírta, a mi a frigszerződés II. szakaszának tartalmát képezi: hogy t. i. nem minden megtámadatás, mely az egyik szövetséget éri, hártja azonnal a másikra a hadi közreműködést, az actív beavatkozás kötelezettségét, hanem csak akkor kötelezi, az I. cikk értelmében összes hadi erejével támogatni a megtámadott szövetséget, ha ennek az ellensége orosz részről támogatásban részesül.

„Pester Correspondenz” f. évi január 12-én különösen ezen határozomány lényegét a következő szavakkal jellemezte: Avagy előbb hiteselek és hivatalosan nyílt s ünnepléses parlamenti ülésben kell kijelenteni, hogy Ausztria Magyarország és Itália nem kötelesek az első ágyú-lövésre, mely a francia-német határon dörög, el a Vogeceken átmenni, Németország és Ausztria-Magyarország Masszavába csapatokat küldeni, Olaszország és Németország Viddint ostromolni vagy Filippopolzt megszállani, ha egy szövetséges félnek érdeke ezen elővonulást, expeditiót, berontást még oly sürgösen követelné is?”

A mi a szövetségi szerződés III. cikkét illeti, nem volt nehéz tudni, hogy a szerződés titkos, minthogy a szövetséges kormányok a szerződés tartalmának közzététele iránt elég gyakran előfordult sürgetésre következőzetesen makacs hallgatással feleltek.

Azon megállapodásról, hogy a szerződés esetleg bizalmas uton közöltessék a csárral, sejtelve sem volt a világnak; a békeeszköz teljes, hitese szövegében történt közzétételnek tehát annál feltűnőbb, megdöbbenőbben kellett hatnia.

Meg lesz-e a közzétételnek szándékolt, óhajtott eredménye? A hideg vizsgáir ki fogja-e józanítani a forró pánosrosz fejeket, el fogja-e elfárasztani attól, hogy a német-osztrák-magyar szövetség azzélfajtan rohanjanak, melyen okvetlen szét kellene loecsnianik? E kérdésekre csak a jó isten képes feleletet adni, a ki az emberek szívét és eszét, a béke és esaták szeresését vezeti.

Megyei s helyi hírek.

* **Politikai banquetto** a polgári Caszinóban. A helyb. polgári Caszinó immár föltötte gyakran válik színhelyévé politikai korteskedésnek. A nagyrészt tisztviselőkből álló egyület nem emelheti föl tiltakozó szavát a politikai banquettek tartása ellen, mert hivatalával játszik az, a ki ellenékeskedik. E körülménnyel visszae a megye főispánja minden tartózkodás nélkül hirdeti a caszinói banquetto-eken az egyedüli ádózó kormánypárti igények. Legutóbb — mult vasnap este tartottat a megválasztott caszinói tisztviselők tiszteletére ilyen politikai banquetto, melyet lapunk vezérezékében méltatunk. E helyütt csak konstatáljuk, hogy kik tartottak tosztot. Először is a caszinó elnöke Schmausz Endre alispán köszönt föl a város „első polgárát” Sándor Béla főispánt. Aztán főispán emelt poharat a polgárságra, mint a mely józanságának lehet a június 17-iki győzelem betádnai, s e győzelem először is a caszinóban (e politikázásra alkalmas helyen) „rendezkedett”. Közékk Zsigmond orsz. képviselő az alispánt, Lovász Márton megyei közigazgatási gyakornok a gazdag Fernbach Bláthura, ez Schaffner József, ki koronás arany érdemkeresztet kapott a főispántól, Schaffner Gottlieb Mártona a főispán apására az pedig Fehér Gyula apát plébánosra, a plébános Heindlhöfer Róberta a caszinó pénztárosra (végre egy caszinói tisztviselőre) a ki Valter Nándor városi főkapitányt éllette. Magára a képviselőre is egy toaszt mondatott dr. Vadas Kálmán városi főorvos által. A derek urak reggelig ivogattak ott azon kellemes lüben, hogy öök mindazon által „józanok” maradnak, ellenben az ellenék — az nem bír privilegiummal a józanságra.

* **Miniszteri rendelet** a kitűzött árverések elleni előterjesztések ügyében. Az igazságügyminiszter tapasztalván, hogy

a végrehajtási eljárás 34—36 szakaszai szerint kibocsátott ingó árverési hirdetmények ellen „előterjesztéseket” adogatnak be az alperesek, hogy ez által jogellenesen megakadályozzák az árveréseket, külön rendeltet beosztott ki a járásbírósgokhoz. A rendelet szerint a végrehajtott kötelesek úgy tűzni ki az árverést, hogy az árverési hirdetmény ellen esakis 8 nap alatt beadható előterjesztéseket meg elintézhesse a bíróság s ideje legyen a ravasz kísérletek visszatartására, a mi által a hirdetés jogerőre emelkedik. Az erre vonatkozó részletes eljárás a rendelet külön szabályozza s a járásbírósgok vezetőire bízta a rendelkezések pontos fogantatását.

* **A mi költőnk** a Kisfaludi társaságnál. Domotor Pál, kiváló dallalkó a Kisfaludi társaság Somogyi Dezso féle 200 frtos tankötevény-pályázatára szintén küldött be egy művet, melynek címze „A dal” s mely díszetlet nyert. A társaságnak f. hó 5-én tartott díszülésen Szász Károly egyes részleteket olvasott föl belőle. Gratulálunk Domotornek ez újabb kitüntetéshez.

* **A zombori takarékpénztár** 20-ik rendes közgyűlése 1888. évi február hó 19-én délelőtől 10 órákor az intézet tanácskozási teremben fog megtartatni. Targyái a következők: 1. Közgyűlési elnök választása. 2. Igazgatói jelentés az 1887. évi élel eredményeiről. 3. Az 1887. évi számadások és mérleg jóváhagyása és tiszta jóvedelem feletti intézkedés. 4. 12 választmányi tag választása 2 évre és egy választmányi tag választása 1 évre. Az 1887. évi mérleg és az igazgatói jelentés a részvényesek által a közgyűlés előtt 8 napon az intézet helyiségében betekinthetők.

* **Eszküvő.** Niedermayer Gyula, az újvidéki áll. ipar-kereskedelmi iskola tanára, e hó 4-én esküdött örök hűségét Hergler Elvira kisasszonynak.

* **Pályázat** van hirdető a zsabalyai kir. járásbírósgnál írni ki állásra.

* **Népszertő egyéniség** Szabadkán Takács Nagy Róza. Pár év előt a rendesorsz magzateltajítás felmei miatt az illetékes bíróságnak adta át, mely ügyében a napokban érkezett le a kir. curia határozata a pótviszgdalt elrendelése iránt. Ezen ügye meg nines is befolye s vakmerő felmeit azóta is folytatta, míg a napokban ismét rajta vesztett. Egy vidéki esimes nő érkezett pár hónappal ezelőtt Szabadkára, ott szállást fogadott fél s e szállásn fogadta egy vidéki úri egyének igen gyakori látogatásait. — A légyottoknak nem maradtak el következményei, a nő anyának érte magát s a lelketlen támaszadók az illetőnek Takács Nagy Róza segédkezését ajánlották: az idegen nő hogy megneveküljön a szegénytel, mi netán érhető, elfogadta az ajánlatot, Takács Nagy Róza meg biztatgatta, hogy felni nem kell, ügyes ő az ily dolgokban, sok nőnek így nemü baján segített ő már s egyiknek sem lett semmi baja, csak vesse magát alá a műfetének. Tiz írtban megtörtént az alku, s bekövetkezett a borzasztó dolog, amely eltevéselyes következményeket eredményezett, gyors orvosi segélyre volt szükség, aminek rendőri beavatkozás, Takács Nagy Róza elfogatása s a kir. ügyészséghez átadása lön a következmény.

* **A szabadkai „Kereskedő-ifjak társulata”** által f. hó 11-én a színházban rendezendő hangversenyen közreműködnek: Pálmay Ilka, Jászay Mari, Volgyi Kornélia, Vaszilovits Adél, Pauli Richard és Gáál Ferenc.

* **Mulatságok.** A zentai „Népkör” 1888. évi február hó 11-én saját helyiségében könyvtára javára felolvasással és tomló-lával egybekötött tánczestélyt rendez.

* **Főlemlék az ügyvédi vizsgadíjat.** A budapesti ügyvédvizsgdó bizottság Dégen Gusztáv orsz. képviselő indítványára felterjesztést intézett az igazságügyminiszterhez, kérve, hogy az ügyvédi vizsgadíj hatvan frtra emeltessek föl.

* **Öngyilkosság.** Szabadkán f. hó 2-án délután 2 óra-
kor agyon lötte magát Lehman Rudolf 19 éves kereskedő-segéd. Az öngyilkosság oka reménytelen szerelm s eblől kifolyólag élet-
unság.

* **Mukits Károly** hagyatéka esdőben. Az öngyilkossá lett Mukits Károly hagyatéka ellen a szabadkai törvényszék a esdőt elrendelte. Ez ügyre nézve a Sz. N.-nak Szabadkáról a következőket írják: Az öngyilkos Mukits Károly hagyatéka ellen a törvényszék az. Mukits Jánosné és nővére Mukits Leona, tehát az örökösök saját kérelmére a esdőt elrendelte, tomegmondokul Birakis Gyula ügyvédet, helyettesül dr. Blau Lajos ügyvédet, esd-biztosul Olvaszky Jenő kir. törv. bírózt rendelte ki. Az örökösök e lépést azért tették, mert egyes duróságos eredetű követeléseket esd útján sokkal könnyebben lehet megtámadni és megdönteni. A esdóvagyont. 241 hold, mintegy 60.000 frt érteken, egy fél és egy negyed házaltelek körülbelül 30.000 frt érteken, összesen 90.000 forint képviseli. Ez aktívakkal szemben áll még néh. Mukits János telerbe bekebelezett 20.000 frt és dr. Mukits Károly tartozásai 70—80 ezer frt erejéig, egy, hogy a kamatokkal és költségekkel együtt a passzívák az aktívák jóval meghaladják. E esd-
nél jelentékenyebb összegekkel vannak érvelel megsezdői hitelezők — azok között két pezintézet, melyek váltóin azonban teljes biz-
tonságot nyújtó kezesek szerepelnek.

* **Új-Verbász** az ott terbe vett selyemgyár föllállítására Bezerédi Pál, miniszteri biztos által kért ingyen telket megtagadta. 17-én szavaztak a kérelem mellett s 24-én ellene. Ezek után való-
színűn tehát, hogy városunk a jubortárárt még idén megkapja; tervezve volt ugyanis, hogy egyelőre Új-Verbászon állítatik föl selyem-
gyárra s a jövő év folyamán városunkban jubortárárt és selyem-
fontórárt. Minthogy azonban Újverbász megtagadta az ingyentel-
ket, Zomborra kerül a sor a gyárfelállítását illetőleg.

† **Gyászír.** Berecz Lajos férje, Donoslovits József néhai Csisás Győzéné szül. Hipp edés anyja. Donoslovits József mostoha atyja, úgy állítottak valaminnt saját oszka, ismerőse és tisztelője fádajdonlót megört szívvel jelentik Berecz szül. Csisás Mariska f. hó 4-én d. u. 5 óra-
kor életének 29-ik, boldog házasságnak 7-ik évében hosszas szenvedés és a halottak szentségének ájtatos felvétele után Doroszlón történt gyászos elhunytát. A boldog-
emlékü hilt teteme f. hó 6-án d. e. 10 óra-
kor tetétt örök nyugalomra a doroszlói r. k. sírkertben. Az engesztelő sz. misé-
adzat a doroszlói r. k. templomban f. hó 6-án reggel 9 óra-
kor mutattatót be. Aldás és béke hamvaira! Az elhunytat még gyász-
szójak: dr. Csisás Benő, Berecz Csisás Ida és gyermekei, Csisás József, ifj. Donoslovits József, dr. Donoslovits Vilmos, mint test-
vérei, Csisás Falcione Anna, Berecz Károly, Donoslovits Hável Ella, Bódy Györgyné Berecz Mariska, Tortely Ferenc, Özv. Berecz szül. Esztergany Emilia, ifj. Bódy Györgyné Berecz Cecelia, Szabó Bertalané Berecz Borbála, mint sógorok, illetve sógorok.

* **Zombor szab. kir. város jogúgyi bizottsága** ma délután 3 óra-
kor ülést tart a következő tárgysoro-
zattal. 1. A közzégholdúra vonatkozólag a rendőrfőkapitány által betervezett szabályrendeletit javaslat. 2. A helyben felállítani szándékolt selyemgyárárt tekintetében adandó jogelvélemény. 3. Móits Sándor kérvénye holbér elengedése iránt. 4. Weismann Ferenc köve-
zetvámentesség iránti kérvénye.

* **A Jankováci** posta hivatalnál az ingyen kézbesítés március 1-én fel elvonta, a mi a közönségre nézve nem előny ugyan, de a postahivatalra nézve nagy kár, mert az állam által nyújtott kárpótás oly csekély, hogy az eddigi kézbesítől jövedelem negyedeinek is alig felel meg.

* **Zombor szabad királyi város** törvényhatósági bizottsága 1888. évi február hó 9-én délelőtti 10 órakor a városháza nagytermében rendkívüli közgyűlést tart. Tárgy: A helybeli katonai lövelő golyó felgőlygőnek kiszélesítése iránti intézkedés. Kelt Zomborban, 1888. évi február hó 7-én. Dr. Csibás Benő polgármester.

* **A bajnai polgári kör** alapszabályait a m. kir. belügyminiszter jóváhagyta.

* **Jankováczi írók:** Bobár István, a jankováci volt Bobár testvérek ezúttal kereskedői ezúgy egyik tagja hazulról elutazt, s Szabadkán állítogal öngyilkosságot követelt el.

* **Névváltoztatás.** Kaufmann Sámuel német-népalankai lakos úgy saját, mint leánya Ernesztin nevet „Károlyi-ra” változtatta.

A hodszági Casino-Egyet saját helyiségében könyvtára javára február hó 11-én taneval egybekötött közgyűlést rendezt. Kezdeté fél 8 órakor. Belépti díj 80 kr.

* **A mélykúti győgszertárnyitási engedélyt** a Vojutics család egyik tagja volt szerencsés elnyerhetni, ki a napokban már Mélykúton járt lakást bevétele.

* **Öngyilkossági kísérlet.** Verner Béla okl. végrehajtó vasárnap reggel 6. órakor öngyilkossági szándékkal megölte magát. A golyó szíve alatt fúródott testébe, de a lövés oly közelről történt, hogy a lőpor szeméje is testébe hatolt. Eddig nem sikerült a golyót megtalálni. Az orvosok attól tartanak, hogy vagy belső elvérzés fog beállni, vagy pedig a golyó súlyos sebet okozhat, melyből nem lehetetlen az életnek. Eddig is kevés a remény életben maradásához.

* **Vasár.** A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy a megyék területéhez tartozó Bacs községben a március hó 10-ik, szeptember hó 8-ik és október hó 26-ik napjára engedélyezett országos vásárok ezúttal közvetlenül az említett időpontok után következő hétfői napokon tartassanak meg.

* **A „Bács-Bresztováci** takarékpénztár részvénytársaság” az 1887. évi könyveit 3892 ft 90 kr. nyerekmennyel zárta be.

* **Bajáról** Szegzárda tette át állomását Balogh Árpád társulatára, a hol meglehetősen szép pártolások orvond.

* **Jankováczi írók:** F. hó 2. és 3-ika közti éjjelen egy keresma helyiségében gyilkos szándékkal megölte Zarándok János Ágost István nevű ört, kinek állapota veszélyes ugyan, de nem reménytelen. Midőn a gyilkossági kísérlet egyik szentanyja zandárókrét ment, kik közül 4 éppen bálban volt, a mulatózó esendörök egyike boszankodva azon, hogy még mulatni sem hagyják az embert, félrehívta az illető feljelentőt és mámoros állapotában jól elverte, mire a jelenlévő orvosok is közbelepett és rakoncziatlankodó alatlalóját a laktanyára kísérte. Ha ez eset esakugyan igaz, — így lesz legálalib a esendörökkel mulatok, úgy bizonyára nem a legszoból fényt veti a közbiztonság hivatott őreinek tisztesség és kötelesség tudására.

* **A zombori „Népkör”** 1888. február hó 12-én, vasárnap délelőtti 10 órakor a kör helyiségében rendes közgyűlést tart. Tárgyai: 1. Előző jelentés a kör 1887. évi állapotáról. 2. A számvizsgáló bizottság jelentése a 1887. évi számadás felülvizsgálásának eredményéről. 3. Az 1888. évi költségvetés megállapítása. 4. Az 1887. évi választmány, tisztviselői és számvizsgáló bizottság lemondása és felmentése. 5. Új tisztviselők, választmányi tagok és az 1888. évi számadásnak felülvizsgálására számvizsgáló bizottság választása.

* **Eljegyzés.** Lovrics Gyula, helybeli kir. törvényszéki díjnok, eljegyzte a szép Káreher Marika kisasszonnyal.

* **Esküvő.** Zsuffa Károly, a kulai kir. járáshírség írnoke a hó 7-én vezette oltárhoz Eben Eteleka kisasszonnyal.

* **Öngyilkos segédjegyző.** F. hó 1. és 2-ika közti éjjelen Kis-Szállás Séli segédjegyző mulatság közben egy szobában földre vonulva ismeretlen okból agyonlötöte magát.

* **A száú dohány ellen** a pénzügyminiszter újra körrendeletet intéz a törvényhatóságokhoz, a melyben felhívja ezeket, hogy a csempészetet igyekezzenek a legnagyobb erővel megakadályozni. Az, a ki a csempészet jövedelmességét, akár az által, hogy maga is vevőnek áll be, akár csak az által is, hogy az ily tiltott adásvétel, különösen mint tisztviselő, vagy előjáró, minden törvényes eszközzel nem gátolja, e ténynek részesező válik. A miniszter kijelenti hogy el van határozva a törvény rendelkezéseinek mindenki szemben való kerülhetlen szigorú végrehajtására. Felhívja emellegva a törvényhatóságokat, hogy lehetőleg tisztviselőiknek az egyes községekbe leendő kiküldése útján intézkedjen az iránt, hogy az előjárók a reájuk rótt kötelességükről s kötelességmulasztás esetén való büntetésükről felvilágosíttassanak, továbbá, hogy az egyes lakosok is értesüljenek ama büntetésekről, a melyeket magukra vonnak, ha a törvényben tiltott eseményeket követnek el s hogy végül oly vidéken, a melyen dohányt termelnek, úgy a termelőknél, mint a kereszteknek tudomására hozassék, hogy a csempészet üzésének, vagy a dohánytermelés szabályellenes kezelésének, egyeteken kívül, okvetlenül következmény lesz a dohánytermelés engedély elvételése s hogy ott, a hol csempészetet üzik a nélkül, hogy annak megakadályozásában az ugyanazon községbeliek maguk is segédkezzen nyújtának, az eredmény a termelési engedélynek nemcsak a csempészekről, de az egész község területén való elvonása lesz.

* **Színházi pályázat.** A zombori színház bérletére vonatkozólag, a f. é. okt. 1-től dec. 31-ig terjedő évnadra, pályázat nyitottak. A pályázat, kérvényeket f. é. március 31-ig kell benyújtani az itteni színházi bizottság elnökéhez.

* **Zsidó anyakönyvvezetők** és a népfelkelés. Több helyütt megörtört már, hogy a zsidó anyakönyvvezetők a népfelkelési ügyekre vonatkozó okiratok kiszolgáltatásánál nehézségeket támasztottak, és az említett okiratok meg nem küldését azzal mentették, hogy e tárgyban állítogal semminemű utasítást nem kaptak. A vallás-és közoktatásügyi miniszter most ennek folytán körrendeletet küldött a megyékhez: utasítsák a zsidó anyakönyvvezetőket, hogy népfelkelési ügyekben semmi hátramaradást ne támasztassanak s az okiratokat a hatóságoknak haladéktalanul szolgáltatassák ki.

* **Beküldetett** a következő tréfas meghívó. *Espresso!* Publicatio! Adatok tudtára a világnak és mindazoknak, a kiket megillet! A háború véstherhes felhői hetek óta rohamosan törnyosulnak a láthatáron! — Nincs hatalom, mely az azokban összegyűlemlett villámosságot a lecsapástól visszatartóztatná! — Összes hadseregünknek a farsang határszéleire rendelték! Mogsositva vannak vá-

rosnak és vidéke, valamint az egész világ öreg-éjfa apraja-nagyja czipésze szabója, kutyafőre zölghőzsa pünczre, fiaklorje, szőlője és minden ingó bingója! Biztos számítás szerint vitéz hadseregünk, — mely a farsangi évadban meg egy apró-cseprő esete-patán esett már keresztül, hushagyó hűfőn, esti fél 8 órakor úti tel tábrát a kulai polgári kaszinóban, hogy karneval herceg öröndögs táborával még utolsó dőntő esatít vivjion! Képvisele lesznek vitéz hadseregünkben minden rendű és rangu — szüü és szagú — izü és hangü, — nyelvü ajkú, — fejü és lábü, szemü és száju faktora, minök: doktorok, praetorok, prókátörök rektorok, preceptorok, kántörök, piktörök, inspektorok viktörök, executorok mind jeles faktörök s pompás ivó török!! Fegyverü hat honfak, polgárok, nők s ifjak! gentlemanok, cabballerok és lordok s mamelukok. Itt a velög közepe, ki nem hiszi léjjen be: hushagyó hűfőn azand febr. 13-án esti fél 8 órakor a polgári olvasóegyletben rendezend álarczos. Jelmezes, enkes, hegedüs, trombitás, bohókás táncostélyre!! Mivel pediglen már a farsang végre járunk, s vitéz hadseregünk gázsija az egész hadjárat idejére biztosítva van; másrészt meg a papának az egész farsangban ügyis leszóványodott tüzérezit kíméni akarnók, a dieső hadjáratban való részvételhez a belépti díjat személyenként csak 99 és 1/4 krajczárokkal állapítottuk meg! Csak-ladgyéért duplán jár, de ha több, hát az sem kár!! Pártoló tagoknak a belépti díj egy része azaz egy negyed krajczár elengedtetik; míg az alapúti tagok egy poltúrával sem illetnek többet 99 és 1/4 krajczárnál. Elöre tehát p. t. világ! Kulán 1888. hushagyó hűfőben. A kulai dalárda.

* **Ne vásároljunk** ismeretlen szerkezt. Az utolsó időben mindenféle új és utazott fog-és szájkonzerváló szerkezt hoznak forgalomba, melyek még kipróbálva minesekek. Az ilyen ismeretlen szerkezt óvakodni kell, különösen, mikor oly kíméni szájkonzerváló szerkezt kaphatók bármely gyógyszerárban, mint a dr. Popp udv. fogorvos által már 40 év óta készített szerkezt. Anatherin-szájvéde világhírnek orvond és kitünőséggel bizonyítja az, hogy hamisítgát. Fogpásztor és fogorai az előlékö közönség legkedveltebb fogtisztító szerkezt képezik.

Értéktözsdei hetijelentés.

A „Magyar Mercure” tudósítása.

A pénzügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök szombaton este megkötötte a szerződést a Rothschild csoporttal 30 millió forintnyi aranyjárdék kibocsátása iránt. Tehát a tözsdei köröknek hetekig tartó találgatása el van intézve azonban maga a tözsde ezzel az elintézésel nem nyert semmit sem. Még pár évvel ezelőtől valósig forradalmat kellett tözsdei körökben az, ha a pénzügyminiszter újabb arany-járdékokat bocsátott ki, azonban az utóbbi időben már tisztában volt a tözsde az iránt, hogy az oly pénzügyi műveletek az ő segítségé, az ő hozzájárulása nélkül intézhetnek el. A mostani új kibocsátás sem volt hatással a tözsdeire, mert az üzlet csak úgy pangott, mint az előtt, újabb ismét politikai hírek befolyásolják az üzletet, melyek annál könnyebben éreztetik hatástukat, mert a pangás minden irányban elterjedt. — Az igaz, hogy ezek a politikai hírek majd mind a tözsdein teremnek, hogy pár órával születésük után rögtön megzajolassanak, de a contremine gondoskodik arról, hogy a megezáfolt hírek hamvaiból újak keljenek ki. A közönség részvétele hiányzik, hogy a javulás, melynek pedig minden előfeltétele meg van teljes mértékben, érvényesüljön. A parlagon heverő tőkék nehezen várták az alkalmat, hogy az üzletet élenkithessék. Csak egy lökése van szükség, hogy a hausse meginduljon. Reméljük, hogy ez nemsokára meg fog adni. A járdékpiacoz voltak esekély gyengülések. Bankrészevények még jól tartják magukat, mert a mérlegek közzététele előtt állunk. A közlekedési vállalatok részvényei meglehetősen lanyhultak. A helyi értékek piaca majd teljesen el van hanyagolva. Zaloglevelek és elsőbbségek szilárdak maradtak, ugyzintén sorsjegyek is, melyek közül a kisebbek még mindig jól vétetnek. A valuták és érezváltók eleintén gyengébbek voltak, de utóbb ismét megszilárdultak. Értékpapír és sorsjegy tulajdonosoknak készséggel szolgál felvilágosítás-sal a „Magyar Mercure” kiadóhivatala. Budapest. Hatvani utca 15. szám.

Irodalom.

— **Uj könyv az irodalmi piacon.** Legközelebb meg fog jelenni Oblát Károly könyvnyomdájában: „A teves nevelési rendszerek áldozata, vagy a társadalmi erkölcs hanyatlásának okai.” — Rajzok a nevelészet köréből. Irta: Jung Ferencz. Batinán. Ára 85 kr. A szerző tulajdona. A mű, mely körülbelül 10 ívre fog terjedni, a szerzőnél Batinán (Baranya-megye) lesz megszereshető.

— **Mint a gondos anya** gyermekét, úgy támogatja a „Magyar Háziaszony” a gazdasszonyt minden teendőjéért. A „Magyar Háziaszony” hasznos tanácsait azonban a tapasztalt, jó gazdasszony sem veheti meg. Mert valamint a jó pap is helyig tanúl, úgy a gazdasszony is mindig fog találni a magyar hölgyvilág e kedvelt lapjában valami olyant, a mit addig nem tudott s a minek jó hasznát veheti az életben. Is ha nem is találta, ott van előtte a tér, hogy szerzett gazdag tapasztalatát, kevésbé tapasztalt társnőjével közölhesse. A „Magyar Háziaszony” előfizetési ára egész évre 6 ft, félve 3 ft, negyedévre 1 ft 50 kr. s a kiadóhivatal (Budapest, nagy korona-utca 20. sz.), melyhez az előfizetések legezelszerűben postautalványon intézendők, kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve szolgál mutatóvány-számokkal. A legújabb szám következő változatos tartalommal jelent meg: — I. Főlap. 12 oldal. Jól nősimi. Párhos Melánétól. — Helyes idő-beosztás. — K. Beniczky Irmatól. — Divat-tudósítás. Egy nagyvilági hölgytől. — Orvosi tanácsadó. — Társas élet. Andrástól. — Házi ezukrázat. Irmeziától. — Házirtási gazdaság. Embery Kornéitól. — Szobakertészet. Egy kertész leánytól. — Konyhaszat.

Heti-éltap. Schönfeld Adrienne Jolántól. — Hogyan főzzünk süs-sönt? — Egylet és jótékonyok. — Kilonélet. — Hymen. — Gyaszrovat. — Kérdések. — Feleletek. — Póvárosi bevásárlási források. — Heti naptr. — Sorsolási érsztítő. — Szerkesztői üzenetek. — Kiadóhivatali postája. Nyilt-Tör. — Nyilt társalgó. — Kis hirdetések. II. „Munka Után”: 4. oldal. Szpirodalmi melléklap. Emléksörök. Rudnyánszky Gyulától. — Londoni társzevelő. Sós Antaltól. — Spanyolnok a föld jövény alatt. Almavivától. — Alarczos bál a Gellerthyegen. Bignio Erzsikétől. (Folyt.) — Irodalom és művészet. — Gondolatok. — Apróságok: — Számorgóvny. Kohn Gyulától. — Megjegyzések. Második szerlem. Regény. Prém Józseftől. (Folyt.) III. Regénymelléklet. 8. oldal. „A szivilág titkaiból.” Regény Lánka Gusztávól. II. rész 15. iv. 113—129 lap.

C S A R N O K.

Az örült.

Irta: A thos

Sötét éj. A vihar tombol, sávitól, bömböl. Hegyimasz hüllámokt esap a tengerpartköz, s örüsi dűbörgéssel dönt egy-egy sziklakövet a tengerbe. A mennyből mintha összeolvadt volna a tengerrel. A villám néha-néha pillanattal fényt áraszt el a tájon. S ott egy hullámstromtól a sziklán megrögzött embert alak áll. Gyönyörködve nezi az elemek harat.

Majd felegyenesedik. Okléit fenyegetőleg emeli az ég felé. Szörnyű kacajról k'ajkájai:

„Dörögtek! Úvöltötek! Ordítottok! Semmitstítetek meg alkötait, mit öröknek mondtok. Megsemmisiten? Nem. Hiszen 6 teremtet titeket is. Hatalmas 6, oly hatalmas, hogy egy intésére megszóntok lenni. Mert 6 böles, mert igazságos, mert végtelen és örök. Ha, ha, ha! Böles, igazságos, örök! Te teremtetted a világegyetemet. Kiszabtd a bolygók útját. Te alkötad e földet és természetényi legnyomorultabbikát, az embert! És te igazságos vagy? Ha, ha, ha! Igazságos! Nézd e nyomorult férget, az embert, mint küzd a boldogsáért, s nem tudja mi az? Küzd s elbukik. Igazságos! Hát csak azért teremtetted, hogy szenvedjen? S e boldogok! Dicsőütnék téged, imádnák, félve mondják ki nevedet. Mért? Mert megteremtetted őket, hogy ismét elenyesszenek! Hatalmas vagy. Igaz. Örököt fogva az. De tudod, van egy más lény: végtelen és örök mint te. És gyengése pillanatában te elintötd a teremtes jogát e lénytől. Hah! Megalkötad őt. Az ember remjévé tette.

Hogy senki ne imádjá. Hogy hatalmas ne legyen. Hogy te uralkodással örök. Böles vagy, de esalóttál! Ha, ha, ha! E lény: az ördög. E lény: én v a g y o k! Elérkezett a pillanat, s hatalmasabb vagyok, mint te! Megsemmisítelek önökata hatalmaddal együtt. El fogsz bukni. Teremtő én leszek. Teremteni én fogok embereidhez hasonló lényeket, de tökéletessé és boldogá teszem őket. Összhang lesz mindenben. Uralkodni fogok mindörökké! Te pedig ember lész, olyan, a milyent te magad alkötált! Erezni fogod, mi a kín! Szevedni fogsz örökre! Nyugtd ne lész soha! A lelkiismeret furúit usziton reád. Könyörögni fogsz, miként én könyörögtem egykor, s kegyelem nem lesz számodra! Ha, ha, ha! Véged van, végtelen! Reteg! Had döljön romba nyomorult alkötősd! Hadd vesszen hatalmad, böleségsöd és végtelenségsöd! Hadd romjaidon én keljek újra! Reszkes! Jövök! Itt vagyok! Ha, ha, ha, ha!”

— — — — —
A hullámok összeapsnák fölőtte. A vihar elesenededik. A kelő nap ragyogó fényárral vonja be a tenger felszínét.

Csendesen ringatozik a tenger hajjai. Mély esend honol a tájon.

A tenger fenekén holttest fekszik. Zaióngó koble nyugalmat talált ott. Ott nyugszik — örökre. És Isten szelleme a vizeken lebeg.

Az álarczos bál.

A nagy bál terem följáró lépésőjét vastag, puha szőnyeg borítja. A fordulónál egyenruhás szolgák szedik el a belélepojéket. Soha anyi vendég! Lent a kocsik egészen üszetelődnak, pedig a kiszállónál mindenki igyekszik hamarosan elhagyni kocsiját, hogy a zumariás tél levegőjéről mielőbb a délszaki növényekkel földszített lépesőhöz jusson. Csak a hosszú uszályos fekete dominók lustak egy kissé. A rövid ruhás rocoo, a kis parasztleány, a kertészleányka, csak úgy repülnek a garderob felé. Hát még az a kis fürgé anygyal, — aki a háttára galambszárnyakat aggatott!

Mint valami nyüzsgő méhraj, hullámlik a nép a táncszerep sikos parkettjén. Olyan ez az áradat, mint a hátsó tengernek az áramja. A teremnek hol az egyik, hol a másik sarkába hűződik az embertömög, amint éppen mozgó látványosság ragadja magát a kíváncsiságot. Itt egy esorgós szipkás bolond úgral keresztül drót-karikákon; amott egy indiserét olébzajgányasszony rakogtatja le kártyáit a földre és jössz a jövő század regényéből; itt egy futyúlós zsidógyörgy árul az uraknak bajuszpedröt, egy leányka rózsát, egy Sybilla esokét. Egy anyó szerelmes levelekre hirdet pályázatot, egy ballerina pedig politikai megjegyzéseket osztogat.

A terem bál szárnyában komoly dominók suttognak együtt. Különösen két magas alköt elköltő tartásánál fogva feltűnnek. Mindkettő szülas, karsu. Egy mással karonfogva sétálnak a diszterem folyosóján. Járásuk eláruja, hogy az egyik dominó férfi alakot takar. Együtt jöttek fel. Valószínű, hogy férj és felség. Es csakugyan azok. Pajkosan esvegnék egymással és megjegyzéseket tesznek a maszkora.
— Nézd! — kiállt fel a férfi egyszerre.
— Ki az?
— Az unokáesém, Jenő. Hogy kerül ez ide?
— Csinos fiu!
— Jó lenne megréfrálni egy kicsit. Nem gondold?

— Igen, volna is tervem, ha nem leszel féltékeny.
 — En? Már, hogy gondolsz ilyen?
 — No akkor elcsábított ezt az ismeretlen vidéki unokaöccsödöt, aki tán nem is sejtí, hogy megnősültél.
 — Hahaha! Pompás lesz!
 — Megvacsoráztatom, hazaviszem és az utolsó pillanatban bejössz!
 — Brávó édes kis feleség. Csak aztán óvatosan!
 Az egyik fekete dominó nemskóra elsluhand.
 — Jenő! — szólalt meg egy hang az ifjú háta mögött.
 Neszmélyi Jenő fölrezen. Egészen el volt merülve a bájos tarkaságok bámulatában.

Képzhetni meglepetését, mikor nevé hallotta említeni.
 — Ki vagy szép maszk?
 — Hát nem ismeresz?
 — Nem is . . .
 — No ez nem szép tőled, te bohó!
 — De kedvesem . . .
 — Mit de! En már rég epedek itt utánad, s te még csak tudomást sem vettél létezéséről.
 — Igazán . . . nem tudom . . . hogy . . .
 — Jenő zavarát lehetetlen leírni.
 — Nos, nincs szavad se?
 — Hát igazán szeretsz?
 — Örült! hogy kérdezheted ezt? Hálátlan fiu! En megszoktam hazulról, mert tudtam, hogy itt találták, s te még kérdezheted, hogy szeretlek-e?
 — Boessiss meg szép maszk! Igazán örült vagyok! Anyira megleptél.

— Tán kellemetlenül?
 — Oh ellenkezőleg.
 — Tudom, hogy csak pár napja tartózkodol e városban. Mikor először meglátalak, azonnal szerelemre gyúlt értem a szívem.
 — Oh milyen gyönyörűen csengő hangod van!
 Jenő csakhamar belemelegedett a társalgásba s kezdett hevesen udvarolni a dominónak, mert sejtette, hogy fiatal, hogy szép. A karesu, hajjogó termet, az álarca alul is előcsillanó azurkék szem, a parányi kacsók, s azok a mennyországi könnyűséggel lebegő lábacskák, melyek a dominó alól kibukkantak, mind azt mondták, hogy ez a nő nem közönséges teremtés.
 Félórai eszegetés és kóborlás után a menyeeke az étterem felé vezette Jenőt.

— Menjünk vacsorázni! — mondá.
 Jenő megdöbönt. Három árva piczula volt a zsebében.
 — Boessánat, mindjárt jövök, szóló Jenő s igyekezett szabaddulni.
 — Hóhó barátom, együtt vacsorázzunk!
 — De — de — igen, csak a tárczám . . . a téli kabátomban . . .
 A menyeeke fölkaezogott.
 — Te kis bohó! Mindent én fizetek!
 Jenő vezetni engedte magát az étterembe. Leülték egy telreosó helyen, s a hölgyeske parancsolgatni kezdett.
 Jenő alig evett, csak bámult.

Mi ez? . . .
 Egy ismeretlen nő, aki értem fizet! Talán be akar esapni, a számlát talán nekem kell megféríteni! Erre a gondolatra megborzadt.
 — Jenő itt a pezsgő! Ne abból! Az én poharamból igyál!
 — Egészségedre! — a pezsgőt, melyből ő ivott.
 Aztán bámult tovább. Egy páratlan kis kacsó, melyről csak az imént jött le a keztyű, egész figyelmét magára vonta. Puha, rózsis, jól gondozott kormoskékekkel.
 Jenő kezdett belemelegedni.
 — Hát ki vagy te tulajdonképen?
 — Azt nem mondok meg!
 — Mutasd meg hát arczodat, hogy tudjam meg tündér vagy-e, vagy asszony!?

— Ugy sem ismeresz — nem lehet!
 — Csak egy kiesít, — egy fél pillanatra!
 A dominó egy pajkos mozdulattal föllebentette álarczát. De igazán csak egy fél pillanásra. De ez is elég volt Jenőnek.
 Látta a legszebb arczot, a melyről valaha álmódott életében. Szíve hangosan kezdett dobogni. Hát még mikor a forró kis kacsó az asztal alatt kezeit érinté.
 — It a pénz, fizess ki a számlát, aztán megyünk!
 — Maradj még édes ismeretlenem!
 — Hát nem akarsz velem jönni?
 — Veled? . . . Hova?
 — Hozzám.

Jenő majd le fordult a székéről.
 — Akar a világ végeig.
 — Nem olyan messzire, közel lakom.
 Jenő fizetett a csodás ismeretlen százasából s aztán karonfogva távoztak. A bérkoesi elrobogott velük. Jenő agya, mint páriás, izzott, mikor egyedül érezte magát a szép asszonnyal, aki most már levette álarczát.
 Csakhamar megérkeztek egy palota elé. Fölhaladtak a lépcsőn s Jenő dobogó szívvel lépte át egy első emeleti lakás küszöbét. Egy rejtekajtón, nehéz kábitó illattal telt boudoirba lépett, melyet felülről egy rózsaszínű lámpa világított meg.
 — Mindjárt jövök barátom! Foglaljon helyet!
 Jenő ledől a kerevetre s igyekezett összeszedni magát. Hol van? Micsoda helyre esábitották? Valami bűvés szirén vagy tündér kezébe került!

Gondolkozását megzavarta a szirén belépése.
 Most már csábító pongyola takarta a nő testét. A hófehér uszályos túll sokat mutatott, de még többet sejtetett. Átlátszó esipkéken keresztülvilágolt a hókebel, mely lázasan emelkedett és apadt.
 — Asszonyom! . . . Engedjen meg, de én megörülök, ha föl nem világosít!
 — Hát mit akar?
 — Nevét.

— Azt nem mondhatom.
 — Hát mért hozott ide!
 — Ön gyáva, ha azt kéri!
 Jenő leborult a szép asszony lábaihoz.
 — Igen, gyáva vagyok az ön szépségével szemben, mely megörjít. Solhasem szeretlek. Oh szeressen hát ön!
 Átölelte karesu derekát, s a következő perczben már elesant volna a csók, ha a szép asszony föle nem ugrik.
 — Férjem! . . .
 Csakugyan megjelent a férj az ajtóban.
 — Ah . . . Jenő öcsém!
 — Nagybátyám!
 — Nyomorult, hogy merted ide betenni a lábodat. Tolvaj! Megraboltad a menyországot! És ön asszonyom! . . .
 — Megálljon, nagybátyám. Ön téved! Ezt a nőt ön rabolta el tőlem. Az enyim volt már, mikor ön még nem is ismerté. En szeretni . . . szeretni fogom!
 Harsogó kaezaj követte Jenő kitorését. A férj nem tudott hová lenni a félnék fiu hőies magaviseletén és hirtelen hazudozásán.
 — No nézd, hogy hazudik ez a fiexko!?

Ekkor már a menyeeke is kaezogott teljes erejéből s Jenő zavara csak most érte el tetőpontját.
 Jenőt felvilágosították a farsangi hecezeről s ő maga kaezogott aztán rajta legjobban.
 F. A.

A közönség köréből.*)

Nyílt válsz.

Dr. Pataj Árminnak a „Zomb. és Vid.” 11. számában egy látszólag önmaga által szerkesztett följajdulása jelent meg, melyben az én teremre valami „minősíthetetlen koholmányt” imputál.
 Egy „koholmányról” beszélni, a mely „minősíthetetlen”, már magában véve is minősített hiba ugyan; de én indítatva érzem magam a koholmány vádját, akár minősíthető, akár minősíthetetlen, a leghatározottabban visszautasítani, azon megjegyzéssel, hogy a följajdulása alkalmat adott czikkben közlött tények valósága, a dr. Pataj Ármín által aláírt nyílttéri közleménnyel megdöntve egyáltalán nincsen.
 Zomborban, 1888. évi február hó 7-én.
 Dr. Donoszlovits Vilmos.

*E rovat alatt közöltétek nem vállal felelősséget a szerk.

Feladás szerkesztő és kiadó-laptulajonos:
Dr. MOLNÁR GYULA.

HIRDETÉSEK.

Jó kereset!!!
 Bizalmas személyeket keresünk sorsjegyek eladására részletfizetés mellett az 1883. évi XXXI. t. cz. értelmében. Magas jutalékok esetleg havi fizetést is adunk.
 Fővárosi váltóüzlet társaság 23-25
Adler és társa
 BUDAPESTEN.

Pilzeni kiviteli ászoksör

az első pilzeni részvény sörfőződéből.
 Nagyban eladás hordókban és palaczkokban.

A palaczkok töltésénél használt okszerű töltésmód a szénsav legpárányibb veszteségét kizárja, miáltal a sör minősége és tartóssága különös jónak bizonyult.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve, vidéki megrendelések felkülsmeretesen eszközöltetnek.

Főraktár:
SCHLEINZ KÁROLY és Társainál
 Budapest, VIII., stáéól-utca 47. sz.
 Zomborban kapható: 8—10
Szabadka Nándor ur vendéglőjében.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zombori kir. trvszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kovácsits Radivoj és Kovácsits férj; Dóditis Helena zombori lakos vegrelajhatónak Parescitis Antal Soorin vegrelajhatást szenvedő elleni 240 ftt tökekövetelés és járulékaí iránti vegrelajhatási ügyében a zombori kir. törvényszék (a zombori kir. járásbírószág) területén fők Zomborban fekvő a zomb. 3282 sz. újkvben Parescitis Antal Soorin nevén álló. A 13088 — 13089 sz. 711 öi. sz. házra, 3 hold 735 □ öl szántó, rét és szőlőre 1159 forintban ezennel megállapított kikáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1888. évi február hó 15-ik napján dél e. 9 órakor e kir. trvszék árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikáltási áron alól eladatlani fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 % -át készpénzben, vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminis-teri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.
 Kelt Zomborban 1887. évi októbr hó 30. napján.
 A zombori kir. trvszék mint telekkönyvi hatóság.
 Gyorgyovanszky György.
 kir. trvszék bíró.

Ház-eladás.

Bajai utcában 431. szám alatt fekvő lakházam

örök áron eladó.

Bővebb felvilágosítás nálam alulírott-nál kapható. 2—3

Gajcsinovits Amália.

Kerestetik

egy kertész,

a ki a virágok és meleggyak kezelésében jártas, s azonnal alkalmaztatik évre, vagy rövidebb időre is. 1—3

Szemző Gyula.

A nagyméltóságú földmívelés-, ipar- és kereskedelem-ügyi m. k. Miniszterium 4288/887. számú magas rendelete folytán hatós. enged.

adók- és illeték-ügyekben

való közbenjárási iroda

ajánlkozik hiányosan kirótt adók és illetékek leszállításának és leiratásának, továbbá tévesen behajtott össze-gek és tulfizetések visszatérítésének kieszközölésére.

Referenciákat készségesen nyújtanak:
 TARNOCZY GUSZTÁV országgy. képv. ur
 BRÜLL IG. és TSA ezög
 HEIDLBERG ARMIN ur
 MÜLLER EMIL
 FRIEDMAN és WIRSCHING
 HORNYANSKY-féle akadémiai könyvkiadó hivatal, mind Budapest.
 Zombor, február havában.

Roth Albert

Jakobtsits Mihály írodájában.

2—2

Hirdetmény.

A „Zombori Népbank” bejegyzett takaré- és hitelszövetkezet tagjait van szerencsénk ezennel a folyó évi február hó 12-én délután 3 órakor a zombori kereskedelmi és iparbank nagytermében tartandó

IV. rendes közgyűlésre

tisztelettel meghívni.

Az 1887. évről szóló számadások, úgy a felügyelő tanács jelentése a titkári hivatalban megtekintetés végett kitétettek.

Zomborban, 1888. évi február hó 5-én.

A „Népbank” igazgatósága.

Napirend:

1. Igazgatói jelentés az üzletről, zárszámadások előterjesztése és azoknak jóváhagyása.
2. Felügyelő tanács jelentése.
3. Felmentvény megadása.
4. Az igazgatóságnak és felügyelő tanácsnak betöltése.
5. Jegyzőkönyv hitelesítése ezéjából egy bizottság választása.